

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานติดตามแผน และประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนา มีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งคณะกรรมการ จะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอ ความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อ สภาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่ เปิดเผยภายในสัปดาห์ วันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะไม่ น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี การติดตามและประเมินผล แผนพัฒนา ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเพราะ ระบบการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ได้จริงเกิดการพัฒนามี ประสิทธิภาพ สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผลการดำเนินงานเป็นไปตาม เป้าหมายหรือไม่ และทำให้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไป ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ๕ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคนและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ส่วนที่ ๑ บทนำ ๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา การติดตาม (Monitoring) และ การประเมิน (Evaluation) เป็นกระบวนการที่แตกต่างกันมีจุดหมาย ไม่เหมือนกัน แต่ กระบวนการทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเมื่อนำแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) มาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วน ตำบล พนักงานจ้าง สมาชิกสภาท้องถิ่น สามารถกำกับดูแล ทบทวน และพัฒนางาน พัฒนาท้องถิ่นตาม แผนงาน โครงการได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น จึงเป็นการติดตามผลที่ให้ความสำคัญ ดังนี้

๑. ผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหาดส้มแป้น หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ ดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

๒. ผลการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ตรวจสอบดู ว่าแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพตาม ระยะเวลาที่กำหนด ไว้หรือไม่อย่างไร

๓. ผลการดำเนินงาน ตรวจสอบดูว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มี ปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการตามแผนงานและโครงการเพื่อ การพัฒนา ท้องถิ่น และขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๔. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลเป็นเครื่องมือสำคัญในการทดสอบผล การดำเนินงาน ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียงว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความชัดเจนที่จะทำให้ทราบถึง จุดแข็ง (strengths) จุดอ่อน (weaknesses) โอกาส (opportunities) ปัญหาหรืออุปสรรค (threats) ของ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)และฉบับเพิ่มเติม โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดจาก ผู้บริหาร ท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ผู้บริหารระดับหัวหน้าสำนัก ผู้อำนวยการกอง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น สภาพพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ นำไปสู่การปรับปรุงแผนงาน โครงการพัฒนาให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพ พื้นแวดล้อมในสังคมภายใต้ความ ต้องการและความพึงพอใจของประชาชนในตำบลหาดส้มแป้น

บทสรุปของความสำคัญก็คือ ในการไปสู่การวางแผนการพัฒนาในปีต่อๆ ไปเพื่อให้เกิดผล สัมฤทธิ์ เชิงคุณค่าในกิจการสาธารณะมากที่สุดและเมื่อพบจุดแข็งก็ต้องเร่งรีบดำเนินการและจะต้องมี ความสุขุมรอบคอบ ในการดำเนินการขยายโครงการ งานต่าง ๆ ที่เป็นจุดแข็งและพึงรอโอกาสในการเสริมสร้าง ให้เกิดจุดแข็งนี้ และ เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคก็ต้องตั้งรับให้มั่น รอโอกาสที่จะดำเนินการและตั้งมั่นอย่าง สุขุมรอบคอบพยายามลด ถอยสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เมื่อพบจุดอ่อนต้องหยุดและถดถอยปัญหาหลงให้ได้ ดำเนินการปรับปรุงให้ดีขึ้นตั้งรับ ให้มั่นเพื่อรอโอกาสและสุดท้ายเมื่อมีโอกาสก็จะต้องใช้พันธมิตรหรือผู้มี ส่วนได้เสียใน องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ให้เกิดประโยชน์เพื่อดำเนินการขยายแผน โครงการ งานต่าง ๆ พร้อมการปรับปรุงและเร่งรีบดำเนินการ สิ่งเหล่านี้จะถูกค้นพบเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหาดส้มแป้น โดยการติดตามและประเมินผลซึ่ง ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและมี ความยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างดียิ่ง

๑.วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่นฯ มุ่งค้นหาแผนงาน โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าสิ่งใด ควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของ แผนงาน โครงการ หรือศึกษาระหว่างดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นนั้นว่ามีปัญหาใดควร ปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นที่ไม่ได้ ดำเนินการเป็นเพราะเหตุใด เกิดปัญหาจากเรื่องใด จึงได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง ซึ่งจะช่วย ตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงานโครงการการ ยกเลิก โครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

๔. เพื่อทราบถึงสภาพการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

๕. เพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด รองปลัด ผู้บริหารระดับสำนัก ผู้อำนวยการกองทุกระดับของ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ที่จะต้องผลักดันให้การดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชนในตำบลหาดส้มแป้น หรือ สังคมส่วนรวมมากที่สุด

๖. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของปฏิบัติงาน ตามแผนงานโครงการของสำนักและกองต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่า คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่นพร้อมทั้ง ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบ ห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วย ปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๓.การดำเนินการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๓ คน

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๒ คน

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๒ คน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คนและผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
ท้องถิ่น โดยการ กำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่น ตามกรอบแนวทาง วิธีการ และ
ห้วงเวลาที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
ท้องถิ่นต่อผู้บริหาร ท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

๔.การกำหนดแนวทางและวิธีการ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง ได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับ
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ดังนี้

๔.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตาม
ยุทธศาสตร์และ โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะ
ติดตามว่ามีวัตถุประสงค์ หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนด
ตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้วมี ความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตามเป็นต้น
จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผลการนำไปใช้ ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลักๆที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้
รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการติดตาม ผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์หรือ
สังเกตแล้วนำผลที่ได้มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์และ ขอบเขตในการติดตาม

๔.๒ วางแผนติดตามและประเมินผลจะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม
งานจาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลักๆ คือ วัตถุประสงค์การ
ติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่ เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้าง
เครื่องมือซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบ สัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๔.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการดำเนินการตาม
วัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ ได้กำหนดไว้ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนั้น แม้จะ
วางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดีและได้ ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่ม
จนกว่าจะได้ครบขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนด
ไว้แต่ละ โครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix การพรรณนา
เปรียบเทียบการเขียน Flow Chart การแสดงแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) หรืออาจใช้หลายๆวิธีประกอบกัน
ตามความเหมาะสมของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

๔.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดย
รายงานตามแบบที่ กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งนี้การรายงานผลการติดตามแผนงานโครงการหนึ่งๆ
อาจมีหลายลักษณะก็ได้ตาม ความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ในการรายงานผลการ
ติดตามโครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดย
สรุปวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการติดตามซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

๔.๖ รายงานผลคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผล และเสนอ ความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ๕

๔.๗ การวินิจฉัยสั่งการการนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี หลังจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น หรือ ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจ ในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัยผู้สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จากรายงานสรุป ซึ่งอาจจะทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสมต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๕.การติดตามและประเมินผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น มีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น โดยอย่างน้อยปี ละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ขั้นตอนการรายงานผล ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการ พัฒนาของ อบต. ธันวาคม คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้บริหารท้องถิ่น สภาท้องถิ่น รายงานผลเสนอตั้งข้อสังเกต/รับทราบ/เสนอความเห็น ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผลการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในตำบลลำเลียงทราบใน ที่เปิดเผย ภายในสิบห้าวัน นับแต่ วันรายงานผลและเสนอความเห็น ดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เสนอ เสนอ ตั้งข้อสังเกต/รับทราบ/เสนอความเห็น เสนอ

๖.เครื่องมือการติดตามและประเมินผล เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือ เทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้ เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถาม วัดทัศนคติมาตราส่วนประมาณค่าและวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้าง เครื่องการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐาน แบบต่าง ๆ ที่ได้ กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็น จริงต่อไป

๑. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑.๑ กำหนดกรอบเวลา (Time&TimeFrame) โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

๑) ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง

๒) สรุปผลการติดตามและประเมินผลทุกไตรมาส และสรุปภาพรวมของไตรมาสที่ผ่านมาทุกครึ่ง

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นไม่เกินเดือนธันวาคมของทุกปี เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ (หรือผลผลิต) ที่ได้กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

๑.๓ ความเพียงพอ (Adequacy) กำหนดทรัพยากรสำหรับการดำเนินการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามศักยภาพโดยนำเครื่องมือที่มีอยู่

๑.๔ ความก้าวหน้า (Progress) กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการต่างๆ จะวัดจากรายการที่เป็นโครงการในรอบ ๔ ปี วัดได้จากช่องปีงบประมาณและที่ผ่านมา โครงการที่ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา

๑.๕ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิตหรือ ผลที่ได้รับจริงกับทรัพยากรที่ถูกใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ขนาด ความจุ พื้นที่ จำนวน ระยะเวลา เป็นต้น

๑.๖ ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นผลที่ได้จากประสิทธิภาพทำให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือวัดได้เฉพาะเชิงคุณภาพซึ่งวัดเป็นความพึงพอใจหรือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบหรือการมีความสุข เป็นต้น กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้อง วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบลและอาจรวมถึง อำเภอและจังหวัดด้วย เพราะว่ามี ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในเชิงการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมของจังหวัด เดียวกัน

๗.ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๗.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลมี องค์ประกอบใหญ่ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒) เครื่องมือ

๓) กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๘. วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนามีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุม ความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒) การสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น เป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

๓. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและ ประเมินผลดังนี้

๓.๑ การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและ วัดผลเพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัดนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การ ทดสอบและการวัด โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจะทำการทดสอบและการวัดอย่างไร (จะทำการ ทดสอบและการวัดอย่างไร)โครงการส่งเสริมอาชีพ (จะทำการทดสอบและการวัดอย่างไร) เป็นต้น

๓.๒ การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์ เป็นการ ยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้ายๆ กับการพูด สนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตองไม่เคร่งครัดในขั้นตอน

๓.๓ การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น มีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต (๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชน ชุมชนหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน (๒) การสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการ สังเกตบันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนต่าบล หาดส้มแป้น

๓.๔ การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผล แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น จะมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทาง การสำรวจไว้เป็นหลักฐาน

๓.๕ เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้อเอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจนเป้าประสงค์ค่าเป้าหมายกลยุทธ์ แผนงานผลผลิตหรือโครงการวิสัยทัศน์

๔. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือการนำไปใช้แก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่างๆ แยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

๑. ได้ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตาม โครงการซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒. ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีและการ ดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันที่ทั้งนี้ทั้งในปัจุบัน และอนาคต

๓. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่างๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลางบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๔. สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ได้รับความเชื่อถือ และการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจองค์กรต่าง ๆ

๕. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียด เนื้อหา ข้อมูลให้ เป็นปัจจุบันเสมอ

๖. การวินิจฉัย สั่งการ ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด รองปลัด ผู้บริหารระดับสำนักผู้อำนวยการกองฝ่ายต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น สามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุมีผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ สำหรับการปรับปรุง แก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๗. ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้นแต่ละคนแต่ละสำนักแต่ละกองฝ่ายต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์กรรวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๘. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรม งานต่าง ๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น